

č. 8243.

Domovské právo: K výkladu pojmu »řádné bydliště« ve smyslu § 3 odst. 2 vl. nař. č. 321/20.

(Nález ze dne 20. listopadu 1929 č. 20.625.)

V ě c: Městská obec Hlučín proti zemské správě politické v Opavě o domovské právo Viléma P.

V ý r o k: Stížnost zamítá se jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Osp v Hlučíně rozhodla výnosem z 12. března 1926, že Vilém P., narozený dne 20. října 1893 v D., toho času v ošetřování v ústavu děkana R. v Hlučíně, nabyt podle § 3 vl. nař. č. 321/20, 1. květnem 1920 dom. práva v Hlučíně, jakožto v obci odstoupeného území, v níž v den účinnosti mírové smlouvy s Německem měl svoje řádné bydliště. K odůvodnění uvedla osp, že P. byl dne 10. ledna 1920 jako státní občan německý v ošetřování v ústavu děkana R. Měst. úřad popírá, že by pobyt ten byl býval »řádným bydlištěm« ve smyslu cit. nař., ježto prý P. »byl v r. 1917 na žádost obce D. do ústavu děkana R. v Hlučíně k bezplatnému opatrování přijat«. Čl. 1. smlouvy o státním občanství mezi republikou Čsl. a říší Německou ustanovuje, že za bydliště jest pokládati místo, ve kterém osoba se usídlila s prokazatelným úmyslem trvale se tam zdržovati. Jiných podmínek právní řád neklade a nečiní zejména rozdílu, usídlil-li se někdo v ústavě nebo jinde, je-li usídlení to úplatné nebo bezplatné a může-li snad jednostranně nebo pouze v dohodě býti zrušeno. Provedeným šetřením bylo zjištěno, že P., který jest svéprávný a jako slepec potřebuje ošetřování a cizí pomoci, již se mu v D. nedostávalo, se svým souhlasem byl vícekrát přijat do ústavu děkana R., v němž od roku 1918 po 8 let již nepřetržitě přebývá. Okolností tyto, jakož i protokolární prohlášení P-ovo, že na návrat do D. nikdy nepomýšlel, nepřipouštějí pochybnosti, že P. své usazení v Hlučíně považoval za trvalé, takže usídlení toto má předpoklady »řádného bydliště« ve smyslu cit. nař.

Odvolání stěžující si obce zamítla zsp v Opavě nař. rozhodnutím z důvodů v rozhodnutí I. stolice, k odvolacím vývodům uvedla zsp, že německý zákon o podpurných bydlištích z 30. května 1908 str. 381 ř. z. (§§ 10—22) nepřichází v úvahu, nýbrž jediné čl. 1 smlouvy mezi Čsl. a Něm. č. 308/22, a ten nemluví o podpurném bydlišti. Za bydliště sluší pokládati ve smyslu § 66 jur. normy místo, které sobě určitá osoba zvolila za střed své činnosti, majíc v úmyslu tam trvale pobývat. Že bydlištěm Viléma P. jest Hlučín, má zsp za prokázáno tím, že P. již od roku 1918 v ústavě děkana R. v Hlučíně přebývá. Tělesná nemoc nikterak nevylučuje, aby si nemocný nemohl svoje bydliště sám zvoliti.»

Stížnost namítá, že si žal. úřad vyložil nesprávně pojem »řádného bydliště« a že proto také nesprávně vycházel ze zjištění, že měl Vilém P. v uvedený rozhodný den řádné bydliště v Hlučíně. Pokud při tom stížnost poukazuje ke čl. 1 smlouvy o státním občanství mezi republikou Čsl. a říší Německou č. 308/1922, činí tak neprávem, poněvadž ustano-

vení to vymezuje pojem bydliště jen pro účely určení státního občanství. Žal. úřad dovolal se však ve vlastních důvodech i § 66 jur. normy. Stížnost namítá, že ustanovení toho nelze tu použít, poněvadž určuje jen příslušnost soudní a poněvadž ustanovení to předpokládá, že dotčená osoba »se« usadila a nikoli, že byla usazena, Vilém P. však že si ne zvolil pobyt v ústavě děkana R. v Hlučíně sám, nýbrž že mu bylo bez jeho součinnosti uděleno místo v ústavě tom správou ústavu na výslovnou žádost obce D. Námitku tu shledal nss bezdůvodnou.

§ 3 vl. nař. č. 321/20 mluví o »řádném bydlišti«, aniž pojem ten blíže určuje. Sluší tedy pojem ten chápati v tom smyslu, jaký mu dává právní řád vůbec. Čsl. právní řád definuje pojem ten v § 66 jur. normy a nelze proto shledati, že porušil žal. úřad zákon, přidržel-li se tohoto pojmu. Práví-li se v § 66 jur. normy, že je bydliště určité osoby v místě, ve kterém se usadila s prokazatelným nebo z okolností na jevo jdoucím úmyslem tam trvale se zdržovati, znamenají slova »se usadila«, že usazení dotčené osoby v tom kterém místě se stalo s její vůlí.

Že by se bylo umístění Viléma P. v ústavě děkana R. v Hlučíně bylo stalo proti vůli jeho, stížnost netvrdí. Okolnost, že snad mu bylo místo v ústavě tom uděleno správou ústavu k žádosti obce D., sama o sobě je však nerozhodna, poněvadž nevylučuje, že se přes to usazení P-ovo v Hlučíně stalo s jeho vědomím a svolením a tedy s jeho vůlí. Ostatek však měl žal. úřad pro zjištění své, že měl P. úmysl v Hlučíně se trvale usaditi, podklad v jeho protokolárním prohlášení z 18. února 1926.

Č. 8244.

Živnostenské právo (Slovensko): I. Na základě ustanovení §§ 58 a 252 živn. zák. č. 259/24 je živn. úřad II. stolice oprávněn z důvodů požární policie měniti, po případě i zmenšiti vymetací obvod prodejné živnosti kominické. — II. Vymetací obvody nemusí se kryti s územím politického okresu. — III. Stanově vymetací obvody není živn. úřad vázán na vyjádření súčasťných obcí. — IV. I na území Slov. a Podk. Rusi je předpokladem pro zřízení a změnu vymetacích obvodů kominických jedině zřetel na požární policii, nikoliv existenční schopnost jednotlivých mistrů kominických.

(Nález ze dne 21. listopadu 1929 č. 20.701.)

Prejudikatura: Boh. A 6959/27, 8012/29.

Věc: Jindřich L. v N. (adv. Dr. Jos. Žilinčan z Nového Města n. V.) proti ministerstvu obchodu o vymetací obvod kominický.

Výrok: Stížnost zamítá se jako bezdůvodná.

Důvody: Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad odvolání st-lovo z výnosu býv. župního úřadu v Bratislavě z 23. června 1927, jímž byly provedeny změny v ohraničení vymetacích obvodů kominických na území politického okresu v N., resp. jímž byl tento okres znovu rozdělen na vymetací obvody kominické.

O stížnosti na toto rozhodnutí podané uvažoval nss takto: